

Valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi”

Dokumenta veids: instrukcija
Dokumenta Nr.: KVS I 19/3
Apstiprināšanas datums: 26.01.2021.
Protokollēmuma Nr.: VPL-21/4-4.1.

UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA

Meistaru iela 10, Rīga, LV - 1050

SATURS

1. MĒRĶIS	3
2. DOKUMENTĀ LIETOTO TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS	3
3. ATBILDĪBA	4
4. APRAKSTS	4
4.1. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠĀ INFORMĀCIJA	4
4.1.1. Objekta un teritorijas lietošanas veids	4
4.1.2. Teritorijā, objektā un tā ugunsdrošības nodalījumos un stāvos esošās ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas	4
4.1.3. Apkures sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība	5
4.1.4. Ventilācijas sistēmas, to ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība	5
4.1.5. Maksimāli pieļaujamā ugunsslodze (MJ/m ²)	5
4.1.6. Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma (turpmāk – ugunsdzēsības līdzekļi) raksturojums	5
4.1.7. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai	7
4.1.8. Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā:	8
4.2. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA	8
4.3. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLOATĀCIJAS PRASĪBAS, DROŠĪBAS PASĀKUMI, KAS VEICAMI UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS BOJĀJUMA LAIKĀ, UN UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEKĀRTU EKSPLOATĀCIJAS TERMIŅŠ	9
4.4. OBJEKTA TEHNOLOĢISKĀ PROCESA APRAKSTS UN UZGLABĀJAMO VIELU UZGLABĀŠANA	10
4.5. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA	10
4.6. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ	11
4.6.1. Nodarbināto pienākumi ugunsgrēka gadījumā:	11
4.6.2. Atbildīgo personu pienākumi ugunsgrēka gadījumā:	11
4.6.3. Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība	11
4.6.4. Cilvēku evakuācijas kārtība	12
4.6.5. Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām	12
4.6.6. Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība	12
4.6.7. Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu iedarbināšanas kārtība	13
4.6.8. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība	13
4.6.9. Materiālo vērtību evakuācijas/saglabāšanas kārtība	14

1. MĒRĶIS

Instrukcijas mērķis ir nodrošināt objekta lietošanas mērķim atbilstošu ugunsdrošības prasību kopumu, ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, fizisko un juridisko personu darbību ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā. Noteikt fizisko un juridisko personu pienākumus un uzdevumus, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas. Izskaidrot personām ugunsdrošības prasību ievērošanu objektā, lai samazinātu iespējamo apdraudējumu.

2. DOKUMENTĀ LIETOTO TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

- 2.1. atbildīgā persona** – Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9. pantā noteiktais tiesību subjekts, tas ir, ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā, bet iznomātā (izīrētā) vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par ugunsdrošību ir atbildīgs nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā. Vairākām personām iznomātā vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par koplietošanas ugunsdrošības inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma ekspluatāciju atbilstoši ražotāja tehnisko noteikumu un ugunsdrošību regulējošu normatīvo aktu prasībām ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā.
- 2.2. drošības zīme** – uz konkrētu objektu, darbību vai situāciju attiecināma zīme, signālkrašojums, akustisks vai roku signāls, kā arī vārdiska saziņa, kas sniedz drošības informāciju darba vietā;
- 2.3. elektroinstalācija** – elektrosistēmas zemsprieguma daļa, kas pārvada un sadala elektroenerģiju lietotāja elektroietaisēs no elektroietaišu piederības robežas līdz elektroierīcei;
- 2.4. evakuācijas plāns** – vizuāli noformēti nepārprotami norādījumi, kā fiziskai personai rīkoties ugunsgrēka, avārijas vai bīstamas situācijas gadījumā un kā visātrāk nokļūt drošībā;
- 2.5. KVS** – kvalitātes vadības sistēma;
- 2.6. nodarbinātais** – visi objektā nodarbinātie, organizatoriski iesaistītās personas, kā arī personas, kuras veic darbu objektā uz līguma pamata vai ir citu komersantu darbinieki, kas nodarbināti objektā, atrodas praksē vai apmācībā;
- 2.7. norīkotā persona** – persona, kas norīkota par atsevišķu darbu veikšanu ugunsdrošības prasību nodrošināšanai objektā.
- 2.8. objekts** - būve vai tās daļa;
- 2.9. publiskais objekts** – objekts, kurā tiek organizēts publisks pasākums, vai objekts, kurš neatkarīgi no tā faktiskās izmantošanas vai īpašuma formas kalpo sabiedrības kopējo vajadzību un interešu nodrošināšanai un kurš par maksu vai bez maksas ir pieejams ikvienai personai;
- 2.10. saimnieciskās darbības objekts** – objekts, kurā privāto tiesību juridiska persona vai šādu personu apvienība, vai fiziskā persona savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu, piedāvā vai pārdod precī, izgatavo vai atjauno precī, vai publiska persona, publiskas personas institūcija, publisko tiesību juridiska persona, kura pilda valsts pārvaldes funkcijas;
- 2.11. teritorija** – zemesgabals, kurā atrodas objekts, un zemesgabals, kas robežojas ar objektu, vai neapbūvēts zemesgabals;
- 2.12. UATS** - ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma.
- 2.13. ugunsbīstamie darbi** – darbi, kuros izmanto atklātu liesmu vai kuros rodas dzirksteles, kā arī citi darbi, kas var izraisīt aizdegšanos;
- 2.14. ugunsdrošība** – ir atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz ugunsgrēku novēršanu, sekmīgu dzēšanu un to seku mazināšanu;
- 2.15. ugunsdrošības instrukcija** – ir objekta un teritorijas lietošanas mērķim atbilstošs ugunsdrošības prasību kopums.
- 2.16. Ugunsdrošības noteikumi** – Ministru kabineta 2016. gada 19.aprīļa noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi";
- 2.17. ugunsdrošības prasības** – Ministru kabineta noteiktās prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas, neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas.

- 2.18. ugunsdrošības zīme** – zīme, kas sniedz informāciju par ugunsdzēsības iekārtām un līdzekļiem, un to atrašanās vietām, kā arī informāciju par apzīmējumiem evakuācijas plānos vai ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības pasākuma plānos;
- 2.19. ugunsdzēsība** – ir organizēta darbība, kuru veic, lai likvidētu ugunsgrēku, glābtu fiziskās personas un materiālas vērtības, kā arī aizsargātu vidi ugunsgrēka dzēšanas laikā;
- 2.20. ugunsdzēsības aparāts** – ir pārnēsājama ierīce aprīkota ar pārvietošanas mehānismu vai stacionāra ierīce ar ugunsdzēsīgu vielu un aprīkojumu tās ievadīšanai degšanas zonā ugunsgrēka dzēšanas sākumstadijā;
- 2.21. ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma** – tīklu, aprīkojumu, iekārtu, ierīču un būvju kopums, kas paredzēts ugunsdzēsības ūdens resursu ražošanai, pārvadei (transportam), uzglabāšanai vai sadalei, kā arī inženiertīklu pievadiem un iekšējiem inženiertīkliem;
- 2.22. VNĪ - valsts akciju sabiedrība** “Valsts nekustamie īpašumi”.

3. ATBILDĪBA

Tiek noteikta šajā instrukcijā minētajos punktos.

4. APRAKSTS

4.1. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠĀ INFORMĀCIJA

Šī instrukcija ir izstrādāta, pamatojoties uz Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”, kā arī citu ugunsdrošības normatīvo aktu prasībām. Ugunsdrošības instrukciju izstrādā valsts valodā un, ja nepieciešams, tulko visiem objektā nodarbinātajiem saprotamā valodā. Saskaņā ar šo ugunsdrošības instrukciju tiek nodrošināta ugunsdrošības instruktāža visiem nodarbinātajiem. Reizi gadā tiek organizētas praktiskās apmācības atbilstoši šīs instrukcijas 4.6. nodaļai “Rīcība ugunsgrēka gadījumā”. (Ja objekts ir saimnieciskās darbības vai publisks objekts un objektā uzturas vairāk kā 50 cilvēku vai ja tas ir kritiskās infrastruktūras objekts, tad organizē praktiskās apmācības)

Instrukcijā ir noteiktas ugunsdrošības pamatprasības, kas jāievēro ēkā **Meistaru iela 10, Rīga LV-1050, kadastra apzīmējums 0100-006-0102-001**.

Par ugunsdrošības noteikumu pārkāpumiem vainīgās personas var tikt sauktas pie kriminālās, administratīvās, disciplinārās un materiālās atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Instrukcijas prasības spēkā visu laiku, kamēr nodarbinātais atrodas objekta telpās un teritorijā.

Instrukcijas lietotāji - visi objektā nodarbinātie.

Atbildīgā persona par ugunsdrošību objektā – VNĪ ar rīkojumu nozīmētais namu pārvaldnieks D.Jaunskunga.

4.1.1. Objekta un teritorijas lietošanas veids

Saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība” 5. punktā noteikto ēkai ir noteikts lietošanas veids V lietošanas veids – būves un telpas, kas parasti tiek izmantotas dienā un kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas un var patstāvīgi evakuēties, tai skaitā administratīvās ēkas, arhīvi, bankas, biroju ēkas, glābšanas dienestu būves, zinātnes un pētniecības iestāžu ēkas, kā arī izglītības iestādes, kurās nodrošina vidējo, vidējo profesionālo, augstāko un interešu izglītību. Ēkā ierīkotas administratīvās telpas. Ēkai ir 5 virszemes stāvi un pagrabstāvs.

Objekta platība – 4 726,70 m².

4.1.2. Teritorijā, objektā un tā ugunsdrošības nodalījumos un stāvos esošās ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas

4.1.2.1. Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma. Objektā ir uzstādīta automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma. Objekta UATS ir pieslēgta pie uztveršanas, kontroles un indikācijas iekārtas (turpmāk – kontrolpanelis)

(*skat. 1.attēlu*). Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes iekārta sastāv no uztveršanas un kontroles ierīces, dūmu, siltuma detektoriem, rokas signāla devējiem, trauksmes skaņas signalizatoriem. Rokas signāla devēji izvietoti pie telpu, koridoru izejām pie sienām. Normāls devēju signāllampīņas stāvoklis – reti pulsējošs. Ja devējs ir nostrādājis, tad signāllampīņa deg nepārtraukti sarkanā krāsā.

Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas kontrolpanelis atrodas 1.stāvā pie galvenās ieejas durvīm.

1. attēls. UATS kontrolpanelis 1.stāvā pie galvenās ieejas durvīm.

4.1.2.2. Iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads. Objektā ierīkots iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads ar 12 ugunsdzēsības krāniem (ugunsdzēsības šļūteņu garums ir vismaz 20 m).

4.1.2.3. Ugunsdzēsības hidranta atrašanās vieta objekta tuvākajā apkārtnē – Meistaru un Zirgu ielas krustojumā.

4.1.3. Apkures sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība

4.1.3.1. Objektā apkure tiek nodrošināta ar **centrālās apkures palīdzību**.

4.1.3.2. Eksploatējot apkures sistēmu atbilstoši ekspluatācijas un normatīvo aktu noteiktām prasībām, tā nepaaugstina objekta ugunsbīstamību un sprādzienbīstamību.

4.1.4. Ventilācijas sistēmas, to ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība

4.1.4.1. Objekta ventilācijas sistēmu atbilstoši ekspluatācijas un normatīvo aktu noteiktām prasībām, tā nepaaugstina objekta ugunsbīstamību un sprādzienbīstamību.

4.1.5. Maksimāli pieļaujamā ugunsslodze (MJ/m²)

Atbilstoši Latvijas būvnormatīvam LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība”, Objekts atbilst – V lietošanas veids – būves un telpas, kas parasti tiek izmantotas dienā un kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas, biroja telpas - vidējam ugunsbīstamības līmenim - ugunsslodze no 300 MJ/m² līdz 600 MJ/m².

4.1.5.1. Sprādzienbīstamo telpu objektā nav.

4.1.6. Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma (turpmāk – ugunsdzēsības līdzekļi) raksturojums

4.1.6.1. Ugunsdzēsības aparāti

4.1.6.1.1. Lai nodrošinātu iespēju nodzēst ugunsgrēku tā sākuma stadijā, objekta telpās ir izvietoti ugunsdzēsības aparāti. Aparātu atrašanās vietas telpās ir apzīmētas ar zīmi “Ugunsdzēsības aparāts” (skat. 2. attēlu).

vai

2. attēls. Zīme “Ugunsdzēsības aparāts”.

4.1.6.1.2. Lai nodrošinātu dažāda veida ugunsgrēku dzēšanu, objektā nodrošināti ugunsdzēsības aparāti ar dažādām dzēstspējas klasēm (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Ugunsgrēka klases raksturojums

Ugunsgrēka klase	Kādus materiālus iespējams dzēst?
A	Cietas vielas – koks, papīrs, tekstils u. c.
B	Šķidrās vielas – benzīns, eļļa, tauki, spirts u. c.
C	Gāzveida vielas – dabasgāze, propāns, metāns u. c.

- 4.1.6.1.3.** Objekta telpās ir izvietoti pulvera ugunsdzēsības aparāti un ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāti ar nepieciešamo dzēstspēju A un B klases ugunsdzēsības aparātiem, kas jānodrošina objekta telpās. (skat. 3., 4. attēlu).

3. attēls. Pulvera ugunsdzēsības aparāts.

4. attēls. Ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāts.

- 4.1.6.1.4.** Telpās ir ierīkoti iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāni, ugunsdzēsības aparātu kopējo dzēstspēju atļauts samazināt par 15 %.
- 4.1.6.1.5.** Maksimālais attālums no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparāta atrašanās vietai nedrīkst pārsniegt 20 m.
- 4.1.6.1.6.** Ja objektā ir ierīkoti iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāni, attālumu no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparātam atļauts palielināt par 20 m.
- 4.1.6.1.7. Atbildīgās personas par ugunsdrošību pienākumi ir ikdienā uzraudzīt:**
- 4.1.6.1.7.1.** lai ugunsdzēsības aparāti ir atbilstoši apzīmēti;
- 4.1.6.1.7.2.** lai ugunsdzēsības aparāti ir brīvi pieejami;
- 4.1.6.1.7.3.** lai ugunsdzēsības aparāti netiek bojāti;
- 4.1.6.1.7.4.** lai ugunsdzēsības aparāti netiek uzstādīti augstāk par 1,5 m (no zemes līdz rokturim);
- 4.1.6.1.7.5.** lai ugunsdzēsības aparāta manometra spiediena rādītājs atrastos zaļajā rādījuma zonā (skat. 5. attēlu);

5. attēls. Ugunsdzēsības aparāta manometra piemērs.

- 4.1.6.1.7.6.** lai ugunsdzēsības aparāti netiek pārvietoti tiem neparedzētajās vietās;
- 4.1.6.1.7.7.** lai pēc katras ugunsdzēsības aparātu lietošanas, tos nododu tehniskai apkopei;
- 4.1.6.1.7.8.** ja ražotājs nav noteicis ugunsdzēsības aparāta tehniskās apkopes biežumu, tad ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi ne retāk kā vienu reizi gadā;
- 4.1.6.1.7.9.** ugunsdzēsības aparāta tehniskās apkopes veicējs par veikto ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi izdara atzīmi uz ugunsdzēsības aparāta korpusa uzlīmē "Uzlīme par veikto ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi";
- 4.1.6.1.7.10.** ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati veic ne retāk kā reizi gadā (ja tā noteicis ražotājs vai ja aparāti ir skapjos);
- 4.1.6.1.7.11.** par ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati izdara atzīmi uzlīmē "Uzlīme par ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati (novērtējumu)" uz ugunsdzēsības aparāta;
- 4.1.6.1.7.12.** ugunsdzēsības aparāta pārbaudes/apkopes laikā uzraudzīt un pieņemt veiktos darbus;
- 4.1.6.1.7.13.** pārliecināties, vai ugunsdzēsības aparātu apkopes pakalpojumu sniedzējs atbilst LVS 402 "Ugunsdzēsības aparātu apkopes punkti. Vispārējās prasības" prasībām.
- 4.1.6.1.8. Nodarbināto pienākumi:**
- 4.1.6.1.8.1.** iepazīties ar ugunsdzēsības aparāta izmantošanas noteikumiem un apgūt to lietošanas kārtību;
- 4.1.6.1.8.2.** par ugunsdzēsības aparātiem, kuriem beidzies derīguma termiņš, kuri bojāti vai kuriem nav drošības plomabas, ziņot atbildīgai personai par ugunsdrošību;
- 4.1.6.1.8.3.** ugunsdzēsības aparātus aizliegts izmantot saimnieciskām vai ražošanas vajadzībām.
- 4.1.6.2. Ugunsdzēsības ūdensvada krāni:**

- 4.1.6.2.1.** objektā ierīkots iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads ar 11 ugunsdzēsības krāniem (*skat.6.attēlu*).

6. attēls. Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krānu kaste.

4.1.6.2.2. Atbildīgās personas par ugunsdrošību pienākumi:

- 4.1.6.2.2.1.** ja iekšējais ugunsdzēsības ūdensvada krāns, šļūtene vai stobrs ir lietots, veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada gatavību darba stāvoklim;
- 4.1.6.2.2.2.** kontrolēt, lai nenovietotu priekšmetus tuvāk par 1 m no ugunsdzēsības krāniem;
- 4.1.6.2.2.3.** nodrošināt, lai iekšējam ugunsdzēsības ūdensvadam ir pievienota šļūtene un stobrs. Šļūtenes garums ir 20 m. Šļūtenei pievienotais stobrs nodrošina kompakto strūklu un ir noslēdzams;
- 4.1.6.2.2.4.** nodrošināt, lai uz iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada skapja durvīm ir norādīts krāna kārtas numurs, vienots ārkārtas palīdzības izsaukuma numurs 112 un zīme "Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni";
- 4.1.6.2.2.5.** nodrošināt, lai tiktu veikta iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krānu pārbaude ne retāk kā reizi gadā. Pie iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada izvietojot informāciju uzlīmē "Informācija par veikto iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāna un tā aprīkojuma pārbaudi";
- 4.1.6.2.2.6.** ugunsdzēsības ūdensvada krānu sistēmas tehniskā stāvokļa apskati veic ne retāk kā reizi gadā.

4.1.6.2.3. Nodarbināto pienākumi:

- 4.1.6.2.3.1.** nenovietot vielas un priekšmetus tuvāk par 1 m no ugunsdzēsības ūdensvada krāniem.

4.1.6.3. Nodarbināto pienākumi:

- 4.1.6.3.1.** iepazīties ar ugunsdzēsības pārklāja izmantošanas noteikumiem un apgūt to lietošanas kārtību.

4.1.7. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai

2. tabula

Objekta telpās iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to samazināšanai

Nr. p. k.	Ugunsgrēka risks vai iespējamais cēlonis	Preventīvie pasākumi ugunsgrēka izcelšanas nepieļaušanai
1.	Elektrovadu īssavienojums	1. Savlaicīga elektrovadu izolācijas pretestību mērījumu veikšana un kontaktsavienojumu pārbaude (reizi 10 gados); 2. Nekalibrēto (paštaisīto) vai spriegumam neatbilstošo drošinātāju izmantošanas aizliegšana.
Nr. p.k.	Ugunsgrēka risks vai iespējamais cēlonis	Profilaktiskie pasākumi ugunsgrēka izcelšanas nepieļaušanai
2.	Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču pārslodzes, īssavienojumi, bez uzraudzības atstātas elektroietaisies, bojātu elektroierīču izmantošana	1. Elektroietaišu ražotāja noteikto prasību ievērošana. 2. Neatstāt bez uzraudzības ieslēgtas elektroiekārtas, ja tām nav paredzēts diennakts darbošanās laiks. 3. Nenovietot degtspējīgus materiālus tuvāk par 0,5 m no elektriskajiem gaismas ķermeņiem. 4. Attīrīt elektroiekārtas un elektroaparātus (sadales ierīces, gaismas ķermeņi, vadi u.tml.) no degtspējīgiem putekļiem un nosēdumiem. 5. Elektrosadales skapjus turēt pastāvīgi aizslēgtus, apzīmētus un aprīkotus ar svīrlēdzi (drošinātājiem) elektroenerģijas atslēgšanai. 6. Neizmantot bojātas elektroiekārtas, vadi, paštaisīti elektriski sildītāji, bojātas rozetes un elektroinstalācijas.

		7. Nelietot nekalibrētus un paštaisītus elektrotīklu aizsardzības drošinātājus.
--	--	---

2. tabulas turpinājums

		8. Neatstāt bez uzraudzības tīklam pieslēgtas elektroietāises, ja ekspluatācijas noteikumos tas aizliegts. 9. Ja tiek izmantotas elektroniskās apkures iekārtas, tad tās neatstāt bez uzraudzības, ja to nepieļauj ražotāja noteikumi.
3.	Zibens lādiņš	1. Savlaicīga attiecīgu aizsardzības elementu pārbaude (reizi 10 gados).
4.	Smēķēšana	1. Kategorisks aizliegums smēķēt objekta telpās. 2. Regulāra telpu apsekošana un pārbaude, vai telpās netiek smēķēts. 3. Lai objektā mazinātu iespējamo ugunsgrēka izcelšanos, kas var rasties no smēķēšanas neatļautā vietā, objektā ir izveidotas speciālas vietas smēķēšanai, kas ir iekārtotas atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Smēķēšanas vieta atrodas ārpusē 10 m no galvenās ieejas durvīm.
5.	Neuzmanīga rīcība ar atklātu uguni	1. Kategorisks aizliegums objekta telpās veikt jebkādas darbības vai rīkoties ar atklātu uguni. Aizliegts dedzināt sveces, brīnumsveces, sērkokļus, šķiltavas u. c.
6.	Ķīmisko vielu/produktu uzglabāšana un izmantošana	1. Ievērot drošības datu lapās ietvertu informāciju par ķīmiskās vielas/produktu sprādzienbīstamības un ugunsbīstamības īpašībām. 2. Uzglabāt, izmantot un marķēt ķīmiskās vielas/produktus atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
7.	Tīša dedzināšana	1. Telpu kontrolēšana, lai tajās neiekļūst nepiederošas personas.
8.	Ventilācijas sistēmas nepareiza ekspluatācija.	1. Regulāra ventilācijas sistēmas tehniskā stāvokļa pārbaudi veikšana un tīrīšanu. 2. Ventilācijas sistēmas ekspluatācija atbilstoši ražotāja un normatīvo aktu prasībām.

4.1.8. Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā:

4.1.8.1. objekta darbība tiek organizēta dienas laikā. Maksimāli vienlaicīgi objektā var atrasties līdz 100 cilvēkiem.

4.2. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA**4.2.1. Atbildīgajam par ēkas un teritorijas apsaimniekošanu ikdienā nepieciešams:**

4.2.1.1. periodiski veikt objekta apskati, kontrolēt ugunsdrošības noteikumu ievērošanu objektā un organizēt šo noteikumu pārkāpumu novēršanas pasākumu;

4.2.1.2. izvietot evakuācijas zīmes (skat. 3. tabulu) tā, lai tās nemaldinātu lietotāju.

3. tabula

Durvis evakuācijas ceļā	Virziens uz evakuācijas izeju	Evakuācijas izeja
	  	

4.2.1.3. durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem. Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis trīs sekunžu laikā

4.2.2. Evakuācijas ceļos aizliegts:

4.2.2.1. cilvēku evakuācijai paredzētās durvis aprīkot ar aizdarium, aizbīdņiem, slēdzenēm un citām ierīcēm, kas liedz atvērt durvis trīs sekunžu laikā vai citādi ierobežo to atvēršanu no iekšpuses;

4.2.2.2. evakuācijai paredzētos ceļus un evakuācijai paredzētās durvis aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem;

4.2.2.3. pārbūvēt evakuācijas ceļus vai mainīt durvju vēršanās virzienu, neievērojot būvnormatīvos noteiktās prasības;

4.2.2.4. izvietot uz grīdas segumu (pārklājumu) un dekorācijas, kas traucē, vai apgrūtina cilvēku evakuāciju;

4.2.2.5. izvietot dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatīšanos.

4.2.3. Nodarbināto pienākumi attiecībā uz evakuācijas un piebraucamo ceļu uzturēšanu:

4.2.3.1. evakuācijas ceļus un evakuācijai paredzētās durvis neaizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem;

4.2.3.2. nenovietot automašīnas tā, lai ierobežotu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu objektam.

4.3. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLOATĀCIJAS PRASĪBAS, DROŠĪBAS PASĀKUMI, KAS VEICAMI UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS BOJĀJUMA LAIKĀ, UN UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEKĀRTU EKSPLOATĀCIJAS TERMIŅŠ

4.3.1. Objektā ir ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēma - ESSER8000 IQ8CControl.

4.3.2. Ugunsaisardzības sistēmas pastāvīgi uztur kārtībā un ekspluatē atbilstoši ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu un ražotāja prasībām.

4.3.3. Ugunsaisardzības iekārtu ekspluatācijas termiņš nedrīkst pārsniegt ražotāja noteikto ekspluatācijas termiņu.

4.3.4. Ugunsaisardzības sistēmas uztur darba kārtībā, tās ir nepārtraukti ieslēgtas.

4.3.5. Objektā nodrošināta automātiskās ugunsaisardzības sistēmas ekspluatācijas dokumentācija un būvniecības ieceres dokumentācija.

4.3.6. Apkalpojošā firma tehniskās apkopes darbus, remonta darbus, iedarbošanās gadījumus un bojājumus reģistrē žurnālā "Ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnāls"

4.3.7. Ugunsaisardzības sistēmas trauksmes signālu vai signālu par sistēmas un sakaru kanāla bojājumu pārraida uz kontrolpaneli. Tālāk šis signāls tiek nosūtīts uz apsardzes firmu.

4.3.8. Automātiskās ugunsaisardzības sistēmas darbību atjauno iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc ugunsaisardzības sistēmas iedarbošanās vai bojājuma konstatēšanas brīža vai nepieciešams nodrošināt kompensējošos pasākumus (atvienotās vai bojātās vietās uzstāda autonomos dūmu detektorus un veic regulāras apgaitas pa telpām).

4.3.9. Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmu bojājumus novērš pēc iespējas īsākā laika posmā, bet ne vēlāk kā 48 stundu laikā pēc bojājuma konstatēšanas brīža. Ja sistēmas bojājumus nav iespējams novērst nekavējoties, tad tiek veikta regulāra telpu apsekošana. Ja bojājumi ir ilgstoši, tad telpas nodrošina ar papildus ugunsdzēsības aparātiem.

4.3.10. Ugunsaisardzības sistēmu manuālās tālvadības iedarbināšanas ierīces izvieto pieejamās vietās, aizsargā pret nejaušu iedarbināšanu, nodrošina ar paskaidrojošiem uzrakstiem valsts valodā un apzīmē ar trauksmes pogas zīmi (*skat. 8. attēlu*).

vai

7. attēls. Trauksmes pogas apzīmējumi.

4.3.11. Aizliegts:

- 4.3.11.1. novietot materiālus un priekšmetus tuvāk par 0,5 m no detektoriem;
- 4.3.11.2. novietot apkures ierīces vai sildierīces tuvāk par 1 m no ugunsgrēka detektora un no uztveršanas un kontroles paneļiem;
- 4.3.11.3. atslēgt ugunsaisardzību sistēmu funkcijas, mainīt sistēmu darbības režīmu;
- 4.3.11.4. aizkraut pieejas pie ugunsaisardzību sistēmu ierīcēm un iekārtām;
- 4.3.11.5. piekārt vai piestiprināt priekšmetus pie ugunsaisardzību sistēmu ierīcēm, iekārtām, cauruļvadiem un kabeļiem;
- 4.3.11.6. veikt izmaiņas automātiskās ugunsaisardzības sistēmā un aizsargājamā zonā, ja tas ietekmē automātiskās ugunsaisardzības sistēmas darbību vai to funkciju izpildi;
- 4.3.11.7. atslēgt vai pārslēgt automātisko ugunsaisardzības sistēmu no automātiskā vadības režīma uz manuālo vadības režīmu, izņemot tehnisko apkopi vai sistēmas darbības atjaunošanu.

4.4. OBJEKTA TEHNOLOĢISKĀ PROCESA APRAKSTS UN UZGLABĀJAMO VIELU UZGLABĀŠANA

- 4.4.1. Objektā netiek uzglabātas viegli uzliesmojošas vai sprādzienbīstamas vielas.
- 4.4.2. Vielas, kas paredzētas remontdarbu vajadzībām iepērk tikai uz noteiktu darbu veikšanas laiku un tās objekta telpās netiek uzglabātas.
- 4.4.3. Ķīmiskās vielas saimniecības vajadzībām tiek iepirkta konkrētam laika posmam, tāpēc to uzglabāšana objektā lielos daudzumos nenotiek.
- 4.4.4. Darbības ar ķīmiskām vielām tiek veiktas ievērojot drošības datu lapu prasības.

4.5. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA

- 4.5.1. Ugunsbīstamo darbu veikšanai paredzētās iekārtas un ierīces uztur darba kārtībā, tās lieto saskaņā ar ražotāja tehnisko noteikumu prasībām.
- 4.5.2. Ugunsbīstamos darbus veic pagaidu vietās.
- 4.5.3. Norīkojumu ugunsbīstama darba veikšanai pagaidu vietā izdod rakstiski atbildīgā persona vai ar rakstisku rīkojumu norīkots nodarbinātais.
- 4.5.4. Norīkojumā norāda darba veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus un izsniedz darba veicējam.
- 4.5.5. Avārijas gadījumā ugunsbīstamos darbus var veikt bez rakstiskas atbildīgās personas vai ar rakstisku rīkojumu norīkotā nodarbinātā klātbūtnē.
- 4.5.6. Norīkojumā atbildīgā persona vai ar rakstisku rīkojumu norīkots nodarbinātais.
- 4.5.7. Nosaka sagatavošanās darbus, darbu izpildes secību un ugunsdrošības pasākumus, darba vietā izvietojamos ugunsdzēsības aparātus un inventāru, kā arī darba vietas kontroles kārtību pēc darba beigām un pārtraukumos, bet sprādzienbīstamā vidē nosaka arī gaisa kontroles kārtību.
- 4.5.8. Nosaka izpildītājus, kas ir atbildīgi par vietas sagatavošanu ugunsbīstamiem darbiem, darbu norisi un darba vietas kontroli pēc darba beigām vai pārtraukumos. Šos pienākumus var veikt viena persona, kā arī darba veicējs.
- 4.5.9. Ieraksta tiešos darba veicējus un izdara atzīmi par ugunsdrošības instruktāžu.
- 4.5.10. Norīkojumu sastāda divos eksemplāros. Viens eksemplārs atrodas pie darba veicēja visu darbu veikšanas laiku, otrs - pie norīkojuma izdevēja. Norīkojuma izdevējs to glabā vēl trīs diennaktis pēc ugunsbīstamo darbu beigām.
- 4.5.11. Ugunsbīstamos darbus drīkst veikt īpaši iekārtotās vietās:

- 4.5.11.1. ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem, kuru kopējā dzēsētspēja ir vismaz 55A 233B;
- 4.5.11.2. ja darbu rezultātā rodas dzirksteles, tad iespējamās aizdegšanās avotus aizklāt ar ugunsdzēsīgo audeklu/stiklšķiedras audumu vai citu nedegošu materiālu;
- 4.5.11.3. vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, atbrīvo no degtspējīgiem materiāliem un sagatavo saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem iekārtu sagatavošanai remontdarbiem;
- 4.5.12. Ēku un būvju konstrukcijas un inženiertehniskās komunikācijas attīra no degtspējīgiem putekļiem vai materiāliem.
- 4.5.13. Metināt, griezt, lodēt un karsēt ar atklātu uguni **aizliegts**:
- 4.5.13.1. konstrukcijas un izstrādājumus, ja uz tiem ir nenožuvuši degtspējīgu materiālu pārklājumi;
- 4.5.13.2. tvertnes, iekārtas un komunikācijas, kas pildītas ar degtspējīgām vielām un materiāliem;
- 4.5.13.3. metāla daudzslāņu konstrukcijas, kas pildītas ar degtspējīgu siltinātāju;
- 4.5.13.4. izmantojot apģērbu un cimdus ar eļļas vai taukvielu, īpaši viegli uzliesmojošu, viegli uzliesmojošu vai uzliesmojošu šķidrumu traipiem;
- 4.5.13.5. novietojot degvielu tuvāk par 10 metriem no darbu veikšanas vietas.
- 4.5.14. Darba vietas kontroli nodrošina vismaz četras stundas pēc ugunsbīstamo darbu beigām.
- 4.5.15. Pēc ugunsbīstamo darbu veikšanas pagaidu vietā par darba vietas kontroli atbildīgā persona ieraksta norīkojumā darba vietas uzraudzības izbeigšanas datumu un laiku, parakstās un nodod norīkojumu tā izdevējam.

4.6. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

4.6.1. Nodarbināto pienākumi ugunsgrēka gadījumā:

- 4.6.1.1. saņemot informāciju par ugunsgrēku vai atskanot ugunsgrēka trauksmei, nekavējoties pamest ēku pa tuvāko pieejamo evakuācijas izeju un neaizšķērsojot brauktuvi, doties uz drošas pulcēšanās vietu;
- 4.6.1.2. ja nav iedarbojusies automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma, dodoties uz evakuācijas izeju, nospiež tuvāko manuālo trauksmes pogu;
- 4.6.1.3. ziņot par ugunsgrēku Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot pa tālruni **112**;
- 4.6.1.4. uzturēties drošas pulcēšanās vietā, līdz tālākiem atbildīgās personas norādījumiem;
- 4.6.1.5. aizliegts atstāt drošas pulcēšanās vietu bez atbildīgās personas atļaujas.
- 4.6.2. **Atbildīgo personu pienākumi ugunsgrēka gadījumā:**
- 4.6.2.1. saņemot informāciju par ugunsgrēku, ja nav iedarbojusies automātiskā ugunsaisardzības sistēma, nospiež tuvāko manuālo trauksmes pogu;
- 4.6.2.2. ziņot par ugunsgrēku Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot pa tālruni 112;
- 4.6.2.3. pārliecināties, ka informācija par ugunsgrēku nodota nodarbinātajiem;
- 4.6.2.4. atslēgt inženiertehniskās sistēmas, ja ugunsgrēka bīstamie faktori neapdraud dzīvību un veselību;
- 4.6.2.5. darīt visu iespējamo panikas novēršanai, nomierinot cilvēkus, un konstruktīvi informēt par plānoto rīcību;
- 4.6.2.6. pulcēt nodarbinātos drošas pulcēšanās vietā;
- 4.6.2.7. sagaidīt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonas, sniegt informāciju par evakuācijas gaitu un norādīt tuvākos ceļus līdz ugunsgrēka vietai;
- 4.6.2.8. informēt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu par cilvēkiem, kas atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka vietā;
- 4.6.2.9. pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ierašanās pakļauties Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonai un rīkoties saskaņā ar tās norādījumiem.

4.6.3. Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība

Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā nekavējoties zvanīt 112, nosaucot:

- 4.6.3.1. objekta adresi – **Rīga, Meistaru iela 10**,
- 4.6.3.2. ugunsgrēka izcelšanās vietu objektā;
- 4.6.3.3. savu vārdu, uzvārdu;
- 4.6.3.4. tālruņa numuru.

Atceries, ka pirmais klausuli noliek Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operators!

- 4.6.3.5. Ugunsgrēka gadījumā veikt visus iespējamās pasākumus ugunsgrēka likvidēšanai un ierobežošanai, ja tas nerada draudus jūsu veselībai un dzīvībai.
- 4.6.3.6. Saņemot informāciju par evakuāciju, nekavējoties to izpildīt.

4.6.4. Cilvēku evakuācijas kārtība

4.6.4.1. Evakuējoties izmantot visdrošākos un īsākos evakuācijas ceļus.

4.6.4.2. Evakuējoties pa kāpnēm, censties turēties pie margām.

4.6.4.3. Evakuācijai aizliegts izmantot liftu.

4.6.4.4. Piedūmotā vai degošā telpā virzīties rāpus, turot galvu tuvāk grīdai. Virzoties piedūmotā telpā, rāpot tuvu sienai, lai nezaudētu orientēšanās virzienu.

4.6.4.5. Neiet atpakaļ ēkā, telpā, kamēr to nav atļāvuši Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests darbinieki.

4.6.4.6. Saglabāt mieru, neveikt sasteigtas darbības.

4.6.4.7. Ievērot atbildīgo nodarbināto norādījumus.

4.6.4.8. Palīdzēt citiem, norādot tuvāko evakuācijas izeju.

4.6.4.9. Ievērot evakuācijas plānos noteiktos evakuācijas ceļus.

4.6.4.10. Virzīties pa evakuācijas ceļiem, uz kuriem ir attēlotas durvis un cilvēka siluets ar bultu evakuācijas virzienā.

4.6.4.11. Ja Jums liekas, ka esat kaut ko aizmirsis, nekad neejiet atpakaļ! Jūs varat radīt sastrēgumu, pakļaujot briesmām gan savu, gan citu cilvēku veselību un dzīvību.

4.6.4.12. Nenostāties pie izejas, bet doties uz drošas pulcēšanās vietu. Nenosprostot (nenobloķēt) ceļu tiem, kas nāk aiz jums, kā arī palīdzības dienestiem (policijai, ugunsdzēsējiem vai medicīnas darbiniekiem).

4.6.4.13. Droša pulcēšanās vieta evakuācijas gadījumā: **pretī galvenajām ieejas durvīm ielas pretējā pusē.**

4.6.4.14. Pakļauties ugunsgrēka dzēšanas darbu vadītājam - VUDG amatpersonai – un rīkoties saskaņā ar viņa norādījumiem!

4.6.4.15. Informēt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu par cilvēkiem, kas atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka vietā, raksturo Objekta ugunsbīstamību!

4.6.4.16. Ja nav iespējams evakuēties:

4.6.4.16.1. Nekrist panikā, objektīvs situācijas novērtējums un pareizas rīcības izvēle palielina iespējas izglābties.

4.6.4.16.2. Ja durvis ir karstas, nevērt tās vaļā.

4.6.4.16.3. Palikt savā vietā, mēģināt radīt troksni, lai pievērstu sev uzmanību un gaidīt palīdzību.

4.6.4.16.4. Ja nav iespējams sagaidīt palīdzību, var izmantot pirmā stāva logu. Tikai galējās nepieciešamības gadījumā, esot otrajā stāvā un nākošajos stāvos, var izmantot logu izklūšanai no telpām. Pēc iespējas ilgāk atlikt izlekšanu pa logu. Gaidīt palīdzību!

4.6.4.16.5. Ja telpā ir logi, atvērt tos tikai nelielā mērā, lai pievērstu apkārtējo uzmanību, vicinot drēbes vai radot troksni. Neturēt atvērtu visu laiku.

4.6.4.16.6. Turēties zem loga, tas atļaus elpot svaigu gaisu no ārpusēm.

4.6.4.16.7. Ja nav izdevies izklūst no ēkas uguns šķēršļa vai kādu citu apstākļu dēļ, mēģināt sazināties ar glābšanas dienestu pa tālr. 112, skaidri un precīzi paziņojot savu atrašanās vietu.

4.6.4.16.8. Aizvērt telpas durvis, noblīvēt durvju šķirbas, lai mazinātu dūmu iekļūšanu telpā, kurā atrodaties.

4.6.4.16.9. Ja telpa sāk piepildīties ar dūmiem, turēties pēc iespējas tuvāk grīdai ar seju uz leju. Aizsegt elpošanas ceļus ar mitru auduma gabalu, lai mazinātu dūmu iekļūšanu elpceļos.

4.6.4.16.10. Ja aizdegušās drēbes, nekrist panikā, bet nogulties uz grīdas vai zemes un vārtoties censties tās noslāpēt.

4.6.4.16.11. Ja drēbes deg citam cietušajam, palīdzēt tās nodzēst, kā arī palīdzēt evakuēties.

4.6.4.16.12. Ja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests nav ieradies, nokļūstot drošībā, ja iespējams, zvanīt glābšanas dienestam pa tālr. 112.

4.6.5. Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām

4.6.5.1. Objekta nodarbinātie ugunsgrēka gadījumā palīdz evakuēties cilvēkiem ar īpašām vajadzībām no apdraudētām telpām uz drošas pulcēšanās vietu.

4.6.5.2. Par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un viņu atrašanos vietu objektā, ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem.

4.6.6. Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība**4.6.6.1. Ugunsgrēka gadījumā atbildīgo personu pienākums:**

4.6.6.1.1. veikt elektrības atvienošanu vai pārslēgšanu uz darba režīmu, kas neveicina ugunsgrēka attīstību un neierobežo tā dzēšanu;

- 4.6.6.1.2.** ja Jūsu drošību (veselību un dzīvību) apdraud ugunsgrēks, tad elektrības atslēgšanu neveikt;
4.6.6.2. elektroenerģijas atslēgšanas vieta: 2. kāpņu telpā 1. stāvā.

4.6.7. Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu iedarbināšanas kārtība

- 4.6.7.1.** Objektā ierīkota ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēma, kura sadūmojuma gadījumā iedarbojas automātiski. Ugunsgrēka gadījumā, ja vēl nav atskanējusi ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēma, jebkura darbinieka pienākums ir informēt objekta nodarbinātos un apmeklētājus, nospiežot tuvāko manuālo trauksmes pogu, kura apzīmēta ar zīmi (*skat. 7. attēlu*).
4.6.7.2. Par ugunsdzēsības ūdensvada krānu palaišanas kārtību aprakstīts šīs instrukcijas 4.6.8.4. punktā.

4.6.8. Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība

4.6.8.1. Ugunsdzēsības aparātu izmantošanas kārtība

- 4.6.8.1.1.** Vispirms nepieciešams izvērtēt, vai ugunsgrēku būs iespējams likvidēt ar ugunsdzēsības aparātiem, jo tas ir efektīvs maza apjoma ugunsgrēka dzēšanai. Ja ugunsgrēku neizdodas likvidēt un tas strauji izplatās, pēc iespējas ātrāk jāevakuējas.
4.6.8.1.2. Ugunsdzēsības aparātu drīkst izmantot tikai pie sākotnējas, nelielas lokālas aizdegšanās, kas nav sasniegusi bīstamus apmērus. Ja neizdodas nodzēst ar vienu ugunsdzēsības aparātu vai, sajūtot apdraudējumu savai veselībai un dzīvībai, nekavējoties jāevakuējas.
4.6.8.1.3. Sākot dzēst ar ugunsdzēsības aparātu, jāatrodas drošā attālumā no uguns.
4.6.8.1.4. Lai palaistu ugunsdzēsības aparātu, nepieciešams izraut drošības gredzenu, kas atrodas pie aparāta roktura.
4.6.8.1.5. Palaišanas mehānisms iedarbināms, pilnībā nospiežot rokturi.
4.6.8.1.6. Ugunsdzēsības aparātu var darbināt gan nepārtraukti, gan ar pārtraukumiem, attiecīgi nospiežot un atlaižot augšējo rokturi.
4.6.8.1.7. Ugunsdzēsības aparāts visu dzēšanas laiku jātur vertikāli.

4.6.8.2. Pulvera ugunsdzēsības aparāta lietošanas kārtība

- 4.6.8.2.1.** Pulvera ugunsdzēsības aparātam gumijas šļūtene paredzēta strūklas efektīvai vadīšanai, dzēšot uguni. Iedarbinot aparātu, šļūtene stingri jātur aiz gala pie uzgaļa, lai strūklas reaktīvais spēks neizrautu to no rokas (*skat. 8. attēlu*).

8. attēls. Pulvera ugunsdzēsības aparāta lietošana.

4.6.8.3. Ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparāta lietošanas kārtība

- 4.6.8.3.1.** Dzēšot ar ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu, tas jātur aptuveni 2 m attālumā no degošās vietas.
4.6.8.3.2. Pirms dzēšanas pacelt ugunsdzēsības aparāta tauri horizontālā stāvoklī.
4.6.8.3.3. Ogļskābās gāzes ugunsdzēsības aparātu uguns dzēšanas laikā turēt aiz roktura un ar otru roku aiz aparāta korpusa.
4.6.8.3.4. Lai izvairītos no apsaldējumiem ogļskābās gāzes izplūdes laikā, jāievēro piesardzība (neskarties pie aparāta taures vai metāla daļām, kas savieno aparātu ar tauri), jo ogļskābā gāze izplūšanas laikā strauji atdziest.
4.6.8.3.5. Dzēšot elektroietaisies zem sprieguma, taures gals degošajam objektam nedrīkst būt tuvāk kā 1 m attālumā.
4.6.8.3.6. Pēc aparāta darbināšanas telpās, tās obligāti jāizvēdina un aparāts jānogādā servisā pārpildīšanai un pārbaudei.

4.6.8.4. Ugunsdzēsības ūdensvada krāna izmantošanas kārtība

- 4.6.8.4.1.** Ar ugunsdzēsības ūdensvada krāniem atļauts dzēst tikai, ja telpās atslēgta elektroenerģija.
4.6.8.4.2. Pirms ugunsdzēsības krānu lietošanas nepieciešams izsist stikliņu, lai iegūtu atslēgu, ar ko atvērt ugunsdzēsības krāna skapja durvis.
4.6.8.4.3. Jānospiež ūdens padeves poga, kas atrodas ugunsdzēsības krāna skapī.
4.6.8.4.4. Jāizritina šļūtene pilnībā, jāatgriež ugunsdzēsības krāns un turot šļūtenei pievienoto stobru (ar abām rokām), jāatver stobra noslēgšanas mehānisms.

- 4.6.8.4.5.** Jāvirza ūdens strūkļa uz ugunsgrēka vietu. Jāturas pēc iespējas zemāk un jāuzmanās no tvaikiem, kuri izdalīsies no ūdens saskares ar uguni.
- 4.6.8.4.6.** Pēc ugunsgrēka likvidācijas jāaizver stobrs.
- 4.6.9. Materiālo vērtību evakuācijas/saglabāšanas kārtība**
- 4.6.9.1.** Ja ugunsgrēks ir paša darba vietā (darba telpā), tā ir jāpamet nekavējoties.
- 4.6.9.2.** Materiālo vērtību evakuāciju veic tikai tajos gadījumos, ja tas neapdraud Jūsu dzīvību!

Izstrādāja:

SIA “Sunstar Group”

Reģ. Nr. 40103167187

Stabu iela 119, Rīga, LV-1009

Ugunsdrošības speciālists: Aigars Skraucis

SUNSTAR® GROUP